

Ejendomsretten 1

© 1988 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse

eller mangfoldiggørelse af denne bog eller

dele heraf er ikke tilladt ifølge gældende

dansk lov om ophavsret.

Bogen er sat med Palatino hos thiagraf datatype a-s

og trykt hos Ålborg Stifts Bogtrykkerie

Printed in Denmark 1988

ISBN 87-574-5200-8

FORORD

Denne bog er første bind af en samlet fremstilling af dansk ejendomsret. Emnet for dette bind er ejendomsrettens overgang ved løsøre.

Det kunne måske have været naturligt at indlede en ny fremstilling af ejendomsretten med indgående begrebsanalyser. Det har vi imidlertid valgt ikke at gøre. Indgående analyser af rettigheds- og besiddelsesbegreberne bliver let meget teoretiske. Praktikere har næppe større nytte heraf. Af hensyn til de studerendes tilegnelse af reglerne er der i kapitel 1 alene helt kortfattet redegjort for fagets område og grundbegreber og for den historiske udvikling.

Det kunne på mange punkter have været nærliggende at inddrage retssammenværende og retspolitisk stof. Herved ville bogen imidlertid være blevet for omfangsrig, på samme måde som hvis den historiske udvikling var givet en omfattende omtale med gennemgang af ældre praksis. Praktikere og studerende ville heller ikke have større glæde heraf. Derfor er oplysninger om fremmed ret og retspolitiske drøftelser kun medtaget, hvor der er fundet særlig anledning hertil.

Et af hovedformålene med den nye juridiske studieordning har været i videre omfang end hidtil at analysere retlige problemstillinger på tværs af traditionelle fagopdelinger. Vi har i overensstemmelse hermed lagt vægt på at vise de nære sammenhænge mellem ejendomsretlige problemstillinger og visse spørgsmål, som traditionelt behandles i købsretten og i konkursretten.

Der er i fremstillingen i vidt omfang i petitafsnit medtaget referater af nyere domme. Sådanne referater er ikke blot tænkt som en hjælp for praktikere ved løsningen af konkrete sager, men skal også gøre stoffet mere levende for de studerende.

Marts 1988

Michael Elmer og Lise Skovby

INDHOLDSFORTEGNELSE

Kapitel 1

Ejendomsret og ejendomsovergang - indledning	11
1.1. Faget ejendomsret	11
1.2. Den fuldstændige ejendomsret og de begrænsede rettigheder..	12
1.3. Ejendomsrettens overgang.....	13
1.4. Historik	14

Kapitel 2

Forholdet mellem erhververen og overdragerens kreditorer	17
2.1. Indledning	17
2.2. Rådighedsberøvelse sket	20
2.2.1. Rådighedsberøvelse giver i almindelighed erhververen beskyttelse mod overdragerens kreditorer	20
2.2.2. Forstikkelse	21
2.2.3. Proforma	21
2.2.4. Omstødelse	22
2.2.5. Særlig ugyldighedsregel	24
2.3. Almindelige bemærkninger om tilfælde, hvor en individuelt bestemt genstand fortsat er i overdragerens besiddelse.....	25
2.3.1. Købesummen ikke betalt	25
2.3.2. Praenumerationskøb	26
2.3.3. Erhververen kan modregne	28
2.3.4. Købesummen transporteret til en financier.....	29
2.3.5. Vederlagsfri overdragelser m.v.	30
2.3.6. Bevismæssige spørgsmål	31
2.4. Betydningen af, om der er tale om species eller genus.....	31
2.4.1. Indledning.....	31
2.4.2. Den købsretlige sondring mellem species og genus	33
2.4.3. Retsstillingen i forhold til overdragerens kreditorer, når der foreligger en speciesgenstand	36
2.5. Individualisering af genusgenstande	40
2.5.1. Almindelige bemærkninger	40
2.5.2. Teorien om bindende individualisering.....	41
2.5.3. Teorien om normal individualisering.....	44

2.5.4. Nærmere om kravene til individualisering	47
2.6. Pantsætningstilfælde	54
2.6.1. Almindelige bemærkninger	54
2.6.2. Sale and lease back	57
2.6.3. Overdrageren som salgsagent for erhververen	58

Kapitel 3

Forholdet mellem overdrageren og erhververens kreditorer	61
3.1. Indledning	61
3.2. Sælgers standsningsret	63
3.2.1. Almindelige bemærkninger	63
3.2.2. Betingelserne for at udøve standsningsret	65
3.2.3. Standsningsrettens indhold	66
3.2.4. Standsningsrettens prioritetsstilling	67
3.3. Den nærmere gennemførelse af standsningsret, navnlig med hensyn til gods under transport	68
3.3.1. Almindelige bemærkninger	68
3.3.2. Søtransport	69
3.3.3. Andre transportformer	71
3.3.4. Anvendelse af andre selvstændige medhjælpere	78
3.3.5. Er meddelelse til køberen eller dennes bo tilstrækkeligt til at »hindre« overgivelse	79
3.4. Overgivelse	80
3.5. Almindelige bemærkninger om sælgers hævebeføjelse efter overgivelsen	85
3.6. Kontantsalg	86
3.7. Ejendomsforbehold	88
3.7.1. Almindelige bemærkninger	88
3.7.2. Kreditkøbsloven	90
3.7.3. Afgrænsningen mellem ejendomsforbehold og andre retsinstitutter	91
3.7.4. Almindelige betingelser for ejendomsforbeholds gyldighed	94
3.7.5. Omdannelse af salgsgenstanden	107
3.7.6. Konsignation	109

4.3. Almindelige betingelser for eksstinktion	119
4.3.1. Rådighedsberøvelse	119
4.3.2. Besiddelse hos mellemleddet	121
4.3.3. Begrundet god tro hos erhververen	122
4.3.4. »Noget mere«	124
4.4. De enkelte tilfældegrupper	128
4.4.1. Legitimationeksstinktion	128
4.4.2. Køb med ejendomsforbehold	129
4.4.3. Betroelsestilfælde	134
4.4.4. Andre indsigelser fra den oprindeligt berettigede	136
4.4.5. Dobbeltdispositioner	137
4.4.6. Sælgers uberettigede dispositioner efter transport på købekontrakt	139

Litteraturfortegnelse	145
Lovregister	151
Domsregister	157
Stikordsregister	161

Kapitel 4

Vindikation og eksstinktion	113
4.1. Almindelige bemærkninger	113
4.2. Det retstekniske udgangspunkt	117